

miti čin svojo zahvalo. Splošno se pričakuje, da se izkaže tudi angleška vlada Delareyu hvaležno.

Vojna se bo torej nadaljevala. Vojni dopisnik Wallace pa piše listu „Daily Mail“: „Če naj navedem uspeh našega skoraj triletnega navora, moram reči, da bo morda čez tri leta vojna ravno tam, kjer je danes. Da bi se Buri udali in odnehali, nato niti misliti ni.“

Razne stvari.

Porotne obravnave v Mariboru. Dne 10. marca sedel je na zatožni klopi pred mariborskimi porotniki 23letni nepopoljšljivi Franz Zajšek iz Sedlaškega, okraja ptujskega, radi tatvine. Zajšek bil je pred kaznovan zaradi hudodelstva tatvine že štirikrat, zaradi prestopka tatvine sedemkrat. Prvokrat je bil kaznovan, ko je bil še le 14 let star, potem pa je moral v ječe naglo zaporedoma. 25. novembra 1901 prišel je iz ječe, v koji je presedel 2¹/₂ leti, a že 2. na 3. decembra o polnoči zalotil ga je stražnik g. Fr. Marinz v Ptuj, ko je ravno pri omreženem oknu žida L. Sonnenscheina mislil nломiti; deloma se mu je to že posrečilo. Ker ga je sodišče spoznalo kot tatu iz navade, naložilo mu je tokrat 5 let težke ječe z enim postom vsakih 14 dni. — **Ponarejalec denarja.** Tisti Dan imel se je zagovarjati 19letni posestnikov sin Andrej Skok iz Gradiša pri Leskovcu v Halozah. dne 24. decembra lanskega leta kupil je v konzumu v Leskovcu za 46 vinarjev petroleja in plačal to s štirimi ponarejenimi 10 vinarskimi kosi in tremi pravimi krajcarji. Ko so ga žandarji zaslišali, je tajil, da bi bil denar ponarejal, pozneje pa je priznal ter rekel, da je hotel samo poskušati, če se da tudi iz svinca denar delati, ker je tako nekje slišal. Na njegovem domu našlo se je pri preiskavi tudi nekaj

priprave za izdelovanje tacega denarja; denarja samega pa se ni nič več našlo. Novčni urad na Dunaju se je izrekel, da se tak denar spozna na prvi pogled, da je ponarejen. Skok dobil je vsled mnogih olajševalnih okolščin za svojo „kunšt“ samo 3 mesece navadne ječe. — **Poneverjenje na pragerski pošti.**

11. marca obravnavalo se je proti Friederiku Niederle 25letnemu poštneemu ekspeditorju na pragerski pošti, ker je poneveril poštne denarja enkrat 304 K 16 h, enkrat 2700 K in enkrat 16 K 50 h, skupaj torej 3020 K 66 h in na Dunaju, kjer je služil preje, pa 211 K. Ko je to vse, kar je napravil na prav zvit način, imel v žepu, prosil je svojega gospodarja (šefa), da bi se peljal v Maribor k nekemu zdravniku, češ, da ima „srčno bolezen“. In res imel je tako srčno bolezen, da ni prišel več nazaj, ampak se odpeljal čez Bosno v Dalmacijo, prišel do Antivari, se peljal dalje v Benetke in od tam čez Brenner na Nemško, kjer se je izdajal pod drugim imenom. Na Nemškem so ga prijeli in ga na zahtevanje Avstrije prignali v Maribor. Pri sebi je še imel 1000 kron in 236 mark. Niederle bil je obsojen na 5 let težke ječe. — **Dva ponarejalca bankovcev.** Ta dan vršila se je še porotna obravnava proti 39letnemu oženjenemu posestniku in gostilničarju Valentinu Šoberniku iz Spodnjega Dupleka pod Mariborom zaradi ponarejanja bankovcev. Dne 6. decembra 1901 vršila se je pri Šoberniku neka hišna preiskava zavoljo neke ukradene hranilnične knjižice. Ko je žandarm zahteval od Šobernika, da mu naj odpre neko omaro se je Šobernik branil, a videč, da ne gre drugače, pa je odprl in žandarm je našel notri 6 desetkronskih in 8 petdesetgoldinarskih bankovcev, ki so bili ponarejeni s fotografskim aparatom in razen tega še več drugih potrebščin za fotografiranje kakor tudi neke barve in en aparat za fotografiranje. Ko ga je

Jakčeva in Fefikina ženitnina v Kralovski dolini.

To vam je bila imenitna gostija, kakoršne še niti stara Šegarica ne pomnijo.

Godilo se je tako: Pred kakima 2 letoma se je podal naš Jakec v Zagreb, ter tam pridno delal že v ta namen, da bi se že prle lahko združil z deklico, ki mu je bila vse na svetu. Kmalu je prišla Fefika, ki je noč in dan tarnala, za svojim ljubim. Ona pa ni dobila tam službe in tudi Jakec je bil kmalu brez dela. Kakor je vsem znano, ne manjka tudi v Zagrebu policajev, ki vsakega, kateri nima posebnega „kšefta“, v domovino spremijo. Taka nezgoda bi tudi našega Jakeca in Fefiko zadela, ako bi na skrivnem ne pebegnila v visoko Liskanjo. Karlovska dolina je lepa in rodovitna, v nji se razprostirajo lepi zeleni travniki in na zgornji strani stoje čedne kmečke koče. Na desni strani te doline visoka Liskanja, domovina našega Jakeca. Ime Liskanja zasluži v resnici ta kraj, ker se v njem potika brezštevilno lisic, ki so pravi strah kralovskim kuram.

Srečno sta prišla naša znanca v ljubljeno do-

movino, kjer pa Jakecu ni dalo miru. Že na treji dan se je podal v mrzli „Oberštajer“ iskat sreče. Res, ta mu je bila tukaj milejša kakor na Hrvaškem. Dobil je delo in kmalu je postal zidarski palir ali kakor so ga tovariši imenovali „maltomohar“. Pa tudi sedaj ni mogla Fefika prebiti brez njega. Že za par tednov je tudi njo privlekel črni konj v „Oberštajer“; tukaj se pa naši Fefiki ni najbolje godilo. Uboga deklica, ki je doma le šivala, svinje „futrala“, včasih tudi koziko pasla, je mogla tukaj celi dan malto delati in se truditi, da bi si kaj „privirtila“ in da bi tudi svojemu sineki kaki krajcar za krühek poslala, kakor ji je Jakec večkrat rekel. Radovoljno je trpela, misleč, da je njeni ljubljeneec dober človek, ki nima velike skrbi samo za njo, ampak tudi za njenega sineka, ki so ga krstili za Toneka in ga nesli k babici na „košto“. Pa revica se je zelo motila, tako mislevši. Ko je prišla v soboto „colinga“, je Jakec vzel ves denar zase in za njo in hajd ž njimi v krčmo; tam je zalumpal vse peneze in se pozno v noč domov podal, kjer je Fefiki, ki ga je sprejela s pozdravom: „Ti presneta para pijana, ki celo noč lumpaš, jaz pa ‚krüha‘ nimam in ‚tudi‘ Tonek nima ‚štünfov‘,

žandarm vprašal, odkod in zakaj ima Šobernik vse to, je bil toliko prestrašen, da mu prve trenutke ni mogel nobenega odgovora dati, poznej pa le prišel k sebi in rekel, da se uči fotografirati, ter da je bankovce naredil Franc Pečar, kateri ga je učil fotografirati. Žandarmi so na tako priznanje preiskali tudi hišo Franc Pečarja in tam našli fotografičen aparat več drugih za to namenjenih priprav in en ponarejeni bankovec za 10 goldinarjev. Šobernik se je vedno le izgovarjal da se je hotel samo učiti fotografirati, kako pa je te „študije“ delal, izkazalo se je, da je popir katerega je rabil za študiranje na eni strani tako daleč ostrgal, da ni bil debelejši kot je navaden papir za bankovce. Spočetka fotografiral je vsako plat bankovca na dva papirja, potem pa skupaj spal in še več takih „kunšti“ se je učil. Pečar pa se je izgovarjal s tem da je hotel Šobernika samo fotografirati učiti. Polagoma pa se je Šobernik čedalje bolj udajal in 9 uri zvečer bila je obravnava končana. Pečarja se porotniki popolnoma oprostili, Šobernik pa je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe. Ta kazen je zategadelj tako nizka, ker je sodišče upoštevalo Šobernikovo obrt in njegovo nedolžno družino. —

Oko ostlepil. Dne 12. marca prišel je na zatožno klop zaradi prestopkov predkaznovani 41letni oženjeni posestnik Miha Polanec iz Pretreža. Obtožen je težke telesne poškodbe. 25. avgusta 1901 prepirala sta se Miha Polanec in Filip Florjančič v gostilni Jakoba Potiska zaradi neke terjatve, in prepirala sta se tako dolgo da sta se slednjič spopadla, in pri tem prizadjal je Polanec Florjančiču težek udarec na lice ter ga zadel tudi na desno oko. Florjančič zadobil je skoz to težko poškodbo, vsled katere bil je bolan in dela nezmožen 30 dni, poleg tega pa še zgubil vid, kar je bil posledek močnega udarca. Ker zaslišane priče niso zamogle natančno izpovedati in so

prišle s svojimi izpovedbami z poškodovancem v navskrižje, se bodejo zaslišale še nove priče in se je obravnava zavoljo tega preložila. — **Mater pretepel in potem poslopje zažgal.** Tisti dan vršila se je porotna obravnava proti 22-letnim posestniškemu sinu Martinu Semeniču iz Kumerščaka pri Ljutomeru. Dne 18. decembra lanskega leta opoldne prišlo je do prepira med obtožencem in njegovo mater Gero Semenič ker ji sin ni hotel izročiti denarja, katerega je zaslužil z vozom. Ko mu je mati rekla, da ima tudi še za druge svoje otroke skrbeti, postal je surov, pograbil pokrov od mize in udaril ž njim svojo mater po levi rami, da je padla na tla. Potem pohodil jo je še z nogami po prsih in trebuhu, skoz česar je zadobila mati lahke poškodbe. Na to zapustil je obtoženec hišo, prišel zvečer zopet domov, spravljal obleko v kofer, in se obnašal proti sestram tako surovo da so zbežale. Ob sedmih zvečer je odšel, četudi je mati temu ugovarjala ter vzel svoj kofer soboj. Ko so domači potem večerjali, slišali so nakrat neko praske-tanje in šli so ven gledati in videli so, da je škedenj bil že v plamenu. Ogenj razširil se je hitro ter vpepelil razen kleti, drvarnice in hiše vse. Tudi hišna streha je zgorela. Škode je okoli 2500 kron, ker zgorelo je z drugim tudi hrana. Pričale so proti nje-mu mati in sestre in povedale da je njegov zagovor lažnjiv. Za to svoje junaštvo dobil je Martin Semenič sedem let težke ječe. —

Morilka lastnega otroka. 13. marca bila je na zatoženi klopi služkinja Ana Šmigoc, nazadnje služeca pri sv. Marku. V mesecu juniju pretečenega leta, spoznala je da je v drugem stanu in 1. januarja začutila je bolečine ki so drugi dan še večje bile. Tudi iz družih vzrokov je mogla vedeti, da se tu gre le za porodne bolečine. Dne 3. januarja popoldne šla je na pod in tam na slami porodila fantička, kateri je, po izreku zvedencev prišel na svet

„hobice“ 'no robače“, potrl vse piskre in nazadnje še njo tudi malo pofirmal. Pa njena stanovitna ljubezen je premagala vse britkosti. Ostala sta še v „Oberštajeru“ do zime in se potem peljala v domovino, da bi tam imeli gostovanje. Novo leto je minulo in hajd k zapisovanju; po trikratnem oklicu bi imela biti zdana. Predno je solnce prikukalo izza gor, so iz visoke Liskanje naznanjali možnari in kanoni. da se ima danes vršiti gostija našega Jakeca. Tudi v kuhinji je bilo vse živo. Stara Šegarica so pekli dükle ali po našem bidre v stopicah pečene. Lizika in Anika pa sta skübili vrane, stari Jakopec pa je ravno iz šume prijezdil zvito lisico, ktero je potem zadrnil in potegnil kožo iz nje. Bila je „nezgrüntano“ mastna, nacvrli so iz nje 50 pintov „žmauca“ s katerim so krofelne pražili, düple mazali in pa „štifletne“, črnili. Tudi klobas so naredili in sicer tote forme: „düre burst“, „salami“, „birštl“ i. t. d. Meso so spekli in še celo rep so „ponücali“. — Gotovo si radoveden, dragi bralec, na kako „vižo“ so tega v „hasek“ spravili. — Le počasi! Naš Jakec je imel „püšlc“ iz njega. Tukaj v Liskanji, kakor sem že prej omenil, je danes vse živo. Zbrali so se gostje. Po malem zajuterku

so se podali v mesto Zlomo po nevesto, kakor je to že navada po Spodnjem Štajarji. Imenovano mesto je imenito, šteje kakih 10 hiš. V zadnjem drevoredu tega mesta stoji palača, v kateri biva naša Fefika. To vam je koča, ki celo Zlomo gor drži. Pred par leti bi se bila tudi sama podrla, pa stara Vrečovica so spoznali nevarnost in podprli so torej vilo s štirimi bürklami. Poleg hiše stoji hlev za koze in nasproti temu ena po grüški poslonjena mlaka, v kateri se nahaja zdrava zlomska voda.

Na dan Fefikine poroke je bila ta palača sijajno razsvetljena. V kuhinji so se skübili vrabli, stara Vrečovica so kuhali žganjke, da bi imeli kaj postreči prišedšemu ženinu. Iz daljave se je slišala godba Prepadincev in naznanjala prihod gostov. Kmalu so se ti približali in se hoteli podati v palačo, toda tukaj so bile duri zaklenjene. Ko so naši gostje začeli trkati, so se odprle duri in prišajntala je grda, stara, našemana babura. Starešina reče na to: „Dobra je ta, pa mi še se za drugo priporočimo. Potem prideta dve „kranceljungfravi“, ktere starešina „braut-firerju“ izroči. Zunanji gostje še prosijo za eno in še le sedaj se prikaže zaželjena nevesta, — naša Fefika —

živ. Na nek silen način, z pritiskom na glavo, s stiskanjem glave z stegni ali z zaprtjem dihalnih organov, spravila je Šmigoc otroka iz sveta, po umoru pokrila je otroka s slamo in ga potem zakopala za gospodarskim poslopjem, pohodila zemljo da se ne bi poznalo ter šla opravljati svoja navadna dela. Njenih gospodarjev takrat ni bilo doma. Šele dva dni pozneje spoznali so njeni gospodarji na njenem životu in stvar naznanili pri obč. predstojniku. Nasproti žandarmom je vse tajila in dejala, da ima še vse pri sebi; ko pa ji je žandar povedal da jo bo aretirali, je pa rekla, da se je otrok nepričakovano rodil in bil mrtev ter da je otroka vsled straha pred domačim župnikom zakopala. Zaradi različnih nejasnih dokazov in olajševalnih okoliščin bila je Šmigoc obsojena samo na osem mesecev težke ječe. — **Še ena morilka.** Po končani prejšnji obravnavi stopila je pred porotnike 20-letna samska posestniška hčer Terezija Šlamberger iz Niverc. Šlamberger občevala je lansko leto z nekim moškim, katerega ime pa ni hotela povedati, ter postala noseča, kar je tudi njena žlahta vedela. Dne 15. decembra bila je družina Šlamberger zbrana v domači sobi. Hčer Tereza se je potožila da jo boli zob in šla v svojo sobo v koji po navadi spi. Družina je slutila, da bo najbrž Tereza porodila in prisluškovali so če bo kaj slišati — pa čulo se ni nič. Čez kake pol ure prišla je hčer zopet nazaj v skupno družbinsko sobo in se vlegla, brez da bi besedico govorila, na peč. Ker nikdo ni vedel, kaj se je zgodilo, jo tudi nobeden ni nič vprašal. Njena sestra Marija šla je vendar v Terezino sobo pogledat in našla tam posteljo zelo krvavo. Tudi oče je to pogledal in hčer ostro prijel, na kar je odgovorila da je samo krvavela. Oče se je po takem odgovoru potolažil, vendar ga je skrbelo ker je hčer celo noč ostala na peči in ni šla v svojo posteljo. Ko je drugi dan oče zapazil, da ni vse

ki je svojega izvoljenca pozdravila z „glaškom“ vina in starašina je napil zdravico. Podali so se malo v hišo, kjer se je „talanje pūšclcov“ začelo; zunaj so bile že kočije pridržale, da bi se peljali k poroki. Veselo so se vsedli na okinčane „bagarle“ in hajd v Videm k zdavanji. Fefika se je peljala na krasnih s koprivami okinčanih kankolah z dvema starima kljūsama.

Farni zvonovi so že vabili v cerkev in starašina se je podal v farof naznanjat g. župniku prihoda gostov. Na vprašanje g. župnika, kje ima nevesta krstni list, odgovori prvi: „To je skrb snehina pa ne moja“. G. župnik pa so rekli: „Prle njidva zdati ne m'rem, dokler mi 'taufšeina' ne spravite“. Tega pa niso mogli tak hitro dobiti, ker je Fefika rojena med Dravo in Muro med Radgono 'no Gradcom, to je tam v nemških Apačah. S pobitim srcem se je podal starešina v cerkev in naznanil gostivanjšakom to žalostno novico. Gostje so vtikali njih svatovske „pūšclce“ v žep in pobrisali na tihem v Liskanjo, kjer so se mastili z praženo in pečeno lisico.

Kakor je znano slavnim bralcem, je bil letos zelo kratek fašenk; naš Jakec tedaj ni imel časa,

tako kakor bi ne smelo biti, poklicati je dal babico, ki jo je preiskala in izpovedala da je hčer pred kratkem porodila. To potrdil je tudi g. dr. Štuhec, h kateremu so Terezo pripeljali. Potem bila je aretirana, priznala pa le toliko, da je zaplodek svojega telesa odpravila in rodila dete mrtvo. Pozneje, ko se je truplo deteta za hišo pokopano našlo, je obstala, da je porodila otroka ženskega spola in ga umorila s tem, da mu je glavo pokrila z odejo, da ni mogel več dihati ter tako zadušil. Pri obravnavi zagovarjala se je sedaj s tem, da ji je, ko je porodila bilo mrzlo, odejo višje na sebe in otroka potegnili in ker ji je bilo slabo, je od slabosti zaspala, otrok se pa na tak način zadušil. Očeta otrokovega tudi sedaj ni hotela imenovati. Pravila je le, da jo je domov gredočo na polju nek neznani moški napadel, kar je imelo te posledke. Te izpovedbe pa so se po različnih okoliščinah overgle in misli se, da bi družina Šlamberger doživela sramoto, ker je tisti neznan človek najbrž oženjen. Ker so bile tudi tu okoliščine različne jo je sodišče obsodilo samo na 6 mesecev težke ječe.

Zopet eden ki je kradel čast. Bivši fajmošter, gospod F. S. Šegula, urednik klerikalnega, nemško pisanega a slovensko klerikalno mislečega časopisa „Südsteierische Presse“ v Mariboru, dobil je pri porotni obravnavi dne 17. marca 2 meseca zapora zato, ker je v svojem časniku zasramoval in za hudodelce označil poštene ptujske gospode v prvi vrsti g. župana Orniga, Schröfla in Gspaltlna. Razen dveh mesecev zapora dobil je še tudi vsaki teden eden post in povrniti more vse sodnijske stroške.

Slovenska Bistrica. (Živinski semenj.) Dne 24. m. m. prignalo se je na tukajšni živinski semenj 1400 glav govedi, in sicer večidel pitanih čistega plemena in 80 konj. — Cena volov bila je od 48 do 55 kron za meterski cent. — Na tukajšnji želez-

iti v Apače po „taufšein“. Zato pa je mogel „ledičen“ ostati in počakati, kakor mi je sam omenil, do drugega fašenka in tedaj si bo vse „dokumente“ priskrbel, bo šel k g. fajmoštri in se dal zdati. Skoz leto se nima časa ženiti, on si more na „Oberštajarskem krüh služiti in njegova Fefika mu bode tudi pomagala pri delu. Prihodnje leto, če Bog zdravje da, bodo stara Šegarica še več dūklov napekli, Jakopec bo kakšno lisico priskrbel in tedaj bomo zopet obhajali veselo gostijo.

Želim ti, dragi Jakec, v prihodnem letu več sreče kakor si je imel minuli fašenk. Glej, da si prle vse priskrbiš, kaj je treba za ženitev. V „Oberštajari“ pa ostani zvest svoji Fefiki. H koncu še sprejmi priateljski pozdrav od tvojega nekdanjega „šulkomarada“.

Nekaj listov iz zgodovine kmetskega stanu.

(Spisal M. Kmetskakri.)
Dalje.

II.

Ljudsko preseljevanje — od leta 400 do 600 spremenilo je popolnoma državne in družbene raz-